

Dr. Szabó László Gyula laudációja
elhangzott a székfoglaló előadásakor
Szent István Tudományos Akadémia, 2016. május 2.

Nagy megtiszteltetés számomra, hogy Dr. Szabó László Gyula székfoglaló előadásához a laudációt én mondhatom. Akadémiai taggá válásában nem volt szerepem, nem is lehetett. Őt a legautentikusabb személy, Dr. Horvát Adolf Olivér ciszterci szerzetes, a világhírű botanikus választotta ki az akadémiai tagságra. Dr. Horvát Adolf Olivér tanár úrnak mindannyian hálával tartozunk. Miatta él a folytonosság. Miatta ünnepelhetjük a Szent István Akadémia fennállásának 100. évfordulóját 2015. december 15-én! Ő volt a rendszerváltáskor „tetszhalál” állapotában lévő Akadémia egyetlen élő tagja. Mivel a Szent István Akadémia kánonjogi feloszlására nem került sor, közbenjárására zökkenőmentesen újra kezdhetette, ill. folytathatta munkáját. Most, 2016-ban, a 2004-től Szent István Tudományos Akadémia nevet viselő intézmény tagjainak névsorában 3 személy: Erdő Péter bíboros úr, Stirling János és Szabó László Gyula professzorok neve mellett az 1998 év szerepel, mint a tagfelvételük időpontja. Tehát ők hárman az újra induló Akadémia első tagjai. Az interneten elérhető dokumentumok azt bizonyítják, hogy Erdő Péter bíboros úrnak, Stirling János főtitkár úrnak és Bolberitz Pál elnök úrnak a munkássága volt legmeghatározóbb az újra induló Akadémia életében. Arról viszont nincs dokumentum, hogy Szabó László Gyula professzor úr mint az újra induló Akadémia első három tagja közül az egyik, mit is tett. Pedig - Krisztus szavait idézve - ő a „jobbikat választotta”! A rohamos gyorsasággal megvakuló magányos tanárát szerető gondjaiba vette. Csodálatos volt látni ezt a gondoskodást. Meghatódottság nélkül erről nem is lehet szólni. A Szent István Tudományos Akadémia, minden más tudományos testület célját megtévezve, katolikus szellemű tudományos, irodalmi és művészeti tevékenységével az Egyház apostoli küldetésének gyakorlásában vállal részt. A „katolikus szellem” nem jelent, nem jelenthet mást, mint Krisztus parancsainak, köztük a legfőbb parancsának, a „szeressetek(!)” parancsnak teljesítését. Ez lényegileg azt jelenti, hogy a tudományos és művészeti teljesítmény mellett a „szeressetek(!)” parancs teljesítése „követelmény” a Szent István Tudományos Akadémia tagjává válásnak. Szabó László Gyula professzor úr nem csak Horvát Adolf Olivér tanár úr felé, hanem mindenki felé, sőt minden élőlény felé sugározza a szeretetét. A tudományos munkássága egyértelműen bizonyítja az élő természet felé irányuló különös szeretetét. Szavakban erről többet nem mondhatok, csak tanúskodhatok róla, mert bőven részesültem, részesülök belőle.

Ami, a laudációkban elmondani „kötelező” életrajzi adatokat illeti, Dr. Szabó László Gyula professzor úr 1942. március 28-án Pécsen született. Nős, két gyermekük van. Pécsen a Széchenyi István Gimnáziumban érettségizett. Itt volt biológia tanára Dr. Horvát Adolf Olivér ciszterci paptanár, aki az egész életpályájára meghatározó személyiség volt. A Budapesti Orvostudományi Egyetem (ma Semmelweis Egyetem) Gyógyszerész karán szerzett okleveles gyógyszerészi diplomát 1965-ben. Gyógyszerész doktori címet 1970-ben, a mezőgazdasági tudomány kandidátusa címet 1976-ban, az MTA doktora tudományos címet 2000-ben szerezte meg. Ami az oktatói munkásságát, egyetemi pozícióit illeti, küzdelmes, de következetesen felfelé ívelő pálya az övé. Több helyen dolgozott, de az irány mégis, az otthon, Pécs volt. Az 1980-as évek végére került vissza az akkor még Pécsi Tanárképző Főiskolára, majd a Janus Pannonius Tudományegyetemre. Először címzetes docens, majd címzetes egyetemi tanár. 1994-ben a biológia tudomány terén habilitált és még ebben az évben egyetemi tanári kinevezést kapott. Tanszékvezető egyetemi tanár volt 1994-től 2012-ig. A növényélettani tantárgy kimunkálója, az új Növényélettani Tanszék vezetője, a Botanikus Kert vezetője.

Párhuzamosan, a Farmakognóziai Tanszék megbízott vezetőjeként részt vett a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvos Karán induló gyógyszerész képzésben.

Tudományos munkássága szerteágazó, jelentős, mondhatni óriási. A számok tükrében is az. Eredeti tudományos közleményeinek száma: 230. Ezen túl 150 ismeretterjesztő közleményt írt. Könyveinek (szerző és társszerző) száma:37. Az általa írt könyvfejezetek száma: 117, míg 114 tudománytörténeti cikket is írt.

Ha valaki Dr. Szabó László Gyula érdeklődését, életművét, a teljes tudományos munkásságát egyetlen fogalomba próbálná összesűríteni, alig lehet kétséges, hogy ez a fogalom az élővilág legközpontibb fogalma: az „együttélés” lenne. Az élet minden szinten együttélés, társas létezés! Az élővilág léte 3,5-4 milliárd évvel ezelőtt valahogy(?) létrejött, egyetlennel indult. (Darwin elnevezésében: a Teremtő Isten által teremtett „progenitorral”!). Miután ez az első eloszlott, az „együttélés” lett maga a létfolyam A sokszínű élővilág „együttélése” egymásra hatása az élőlények létvilága! A növények együttélése, amelynek egyik vizsgálható szabályozási módja a kibocsájtott anyagok által megvalósított mechanizmus, amit „allelopátiának” nevezünk. Ennek kutatása Dr. Szabó László Gyula professzor úr életművének lényege. A nagyszerű eredményei pedig az elismerésünk, a nagyrabecsülésünk alapja.

Kellermayer Miklós